

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Кафедра теорії, технологій і методик дошкільної освіти

**Дошкільна освіта в сучасному освітньому
просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації**

*Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної
конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)*

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Організаційний комітет:

- Танько Т.П. - голова оргкомітету, декан факультету дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Тарарак Н.Г. - завідувач кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Дорожко І.І. - завідувач кафедри психологічної та педагогічної антропології, доктор філософських наук, професор;
- Доценко С.О. - завідувач кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, доктор педагогічних наук, професор;
- Малихіна О.Є. - доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології, кандидат психологічних наук;
- Шевченко Н.О. - відповідальний секретар оргкомітету, доцент кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

Д 71 Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: Матеріали VIII наук.-практ. конф., 21 квітня 2023 р., Харків / Харк. нац. пед. ун-т; за заг. ред. Т. Танько (електронне видання). Харків: ХНПУ, 2023. 100 с.

Затверджено

**редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 5 від 17.05.2023 р.)**

Збірка містить матеріали викладачів і здобувачів вищої освіти, які подано до участі у VIII науково-практичній конференції 21 квітня 2023 р. Матеріали рекомендовано до друку: редакційно-видавничою радою (протокол № 5 від 17.05.2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗМІСТ

Атаманчук Н. М. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: РЕСУРС КАЗКО-ТЕХНІКИ.....	6
Балюк О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
Безрукава Г. О. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	10
Берестова А. А. ІГРИ-ДРАМАТИЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Вишневська О. О. ФОРМИ І МЕТОДИ СПІВПРАЦІ ЗДО З СІМ'ЯМИ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	14
Гонтар А. В. ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	16
Григоренко В. Л. ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
Грищук О. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	20
Давидова М. О. ВПРОВАДЖЕННЯ АРТПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНІК У ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	22
Дорожко І. І., Малихіна О. Є. РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ФАСИЛІТАТОРА ДИТЯЧОГО РОЗВИТКУ	24
Ізмайлова Г. Г. ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ІГОР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	26
Ісаєва І. С. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ.....	32
Клюєва Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Кобякова К. С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
Коструб Є. А. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Ларіна І. О. УМОВИ ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО	40

Ісаєва І. С.,

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету дошкільної освіти*

Науковий керівник – Ларіна І. О.,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди*

ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ

Ефективна соціалізація особистості в суспільстві відбувається завдяки формуванню уявлень про справжніх чоловіків і жінок, починаючи з дошкільних років. Під впливом вихователів і батьків діти повинні засвоїти гендерну модель

Важливість виховання якостей мужності й жіночності, починаючи з дошкільного віку, підкреслював і видатний український педагог В. О. Сухомлинський. Він підкреслював, що вже в дитині-дошкільнику чоловічої статі потрібно виховувати справжнього чоловіка [1, с. 13-29].

Ефективним засобом засвоєння дітьми гендерної поведінки є сюжетно-рольова гра. При організації сюжетно-рольових ігор необхідно враховувати гендерні особливості дітей та обирати ігри, що за змістом підходять або дівчатам, або хлопчикам [2, с. 36–45].

З цією метою оформлюються окремі зони для хлопчиків (види транспорту, атрибути для поліції, військового, моряка, різні види конструкторів тощо) і дівчаток (куточок ряження, кухня з різними видами посуду, столик з дзеркалом для причісування тощо). Тематика сюжетно-рольових ігор для дівчаток – соціально-побутова, а для хлопчиків – технічна і громадська.

Важливо давати дітям можливість самим вибирати ролі, що характерні для представників своєї статі. Характерною відмінністю ігор для хлопчиків від ігор для дівчаток є доручення їм «важкої» роботи, а саме: «підвезти» матеріал на машинах, встановити основні великі деталі тощо. Адже для чоловіків

характерні професії, які дозволяють проявити героїзм, сміливість, фізичну силу, відвагу, благородство, вміння прийти на допомогу. Для розвитку цих якостей у хлопчиків слід обирати сюжетно-рольові ігри на теми сім'ї, представників транспорту, служби порятунку та ін.

Важливою особливістю застосування сюжетно-рольових ігор в процесі гендерного виховання дошкільників є формування у них основ моральності (великодушність, надійність, повагу до дівчаток (жінок) у хлопчиків та доброту, терплячість, вірність, повагу до хлопчиків (чоловіків) у дівчаток).

Отже, педагогічно правильно організована сюжетно-рольова гра дітей сприяє розвитку інтересу, емоційно-позитивного ставленню до протилежної статі, майбутньої ролі; освоєнню досвіду чоловічої і жіночої поведінки в сім'ї та суспільстві; умінню взаємодіяти, домовлятися з протилежною статтю; будувати тривалі доброзичливі взаємини. Гендерне виховання дітей дошкільного віку позитивно впливає на їх ігрову діяльність та загальний розвиток дитячої особистості в цілому.

Список використаних джерел

1. Боришевський М. Й. Психологічні питання статевого виховання учнів. *Проблеми викладання курсу етика і психологія сімейного життя*. Київ, 2020. С. 13-29.
2. Яковенко С. І., Гурлева Т. С. Психолого-педагогічні проблеми статевого виховання молодших школярів. *Початкова школа*. 2020. № 10. С. 36-45.